

בש"פ 5053/17 - מדינת ישראל נגד פלוני, פלונית, פלונית

בבית המשפט העליון

בש"פ 5053/17

לפני:
המבקשת:
כבוד השופטת א' חיות
מדינת ישראל

נ ג ד

המשיבים:
1. פלוני
2. פלונית
3. פלונית

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין
הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: ב' באב התשע"ז (25.7.2017)

בשם המבקשת: עו"ד עדי שגב

בשם המשיבה 3: עו"ד נועם בונדר

החלטה

זוהי בקשה (שלישית) להארכת מעצרה של המשיבה 3 לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) בתשעים ימים החל מיום 3.7.2017 או עד למתן פסק הדין בתפ"ח 5492-04-16 בבית המשפט המחוזי בבאר-שבע, לפי המוקדם.

1. עובדות כתב האישום פורטו בהרחבה בהחלטתו של השופט ח' מלצר מיום 18.4.2017 בבש"פ 1507/17 ועל כן נשוב ונעמוד עליהן אך בתמצית. על פי הנטען בכתב האישום נישאו המשיבים 1 ו-2 זה לזו בשנת 1995, והמשיבה 3 שהתגוררה בשכנות אליהם ניהלה עם המשיב 1 קשר רומנטי החל משנת 2001 ועד למועד שאינו ידוע למאשימה. ל',

עמוד 1

ילידת 1984, היא בתה של המשיבה 2 מנישואים קודמים (להלן: המתלוננת 1) ושתי המתלוננות האחרות בתיק (ילידות 1995 ו-1998 בהתאמה ולהלן: המתלוננת 2 ו-המתלוננת 3), הן בנותיה של המשיבה 3. לטענת המדינה בין השנים 1995-2012 ביצע המשיב 1 מעשי אינוס ומעשים מגונים רבים במתלוננת 1 בידיעה ובאישורה של המשיבה 2, אשר אף נטלה חלק בביצוע חלק מהמעשים. עוד נטען בכתב האישום כי במסגרת מערכת היחסים שקיימו המשיב 1 והמשיבה 3 הם ביצעו עבירות מין רבות במתלוננת 1 וכי בין השנים 1995-2016 תקף המשיב 1 את המתלוננת 1 ואיים עליה כי יפגע בה. כתב האישום מוסיף ומייחס למשיב 1 ולמשיבה 3 מסכת של פגיעות מיניות גם בבנותיה של המשיבה 3 (המתלוננת 2 והמתלוננת 3) ובגין כך הם מואשמים בעבירות נוספות של אינוס ומעשים מגונים. עוד מיוחסות למשיבה 3 עבירות של הדחה בחקירה, תקיפה הגורמת חבלה של ממש על ידי אחראי ועבירות מין במשפחה (מעשה סדום).

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום עתרה המדינה להורות על מעצרם של המשיבים עד תום ההליכים נגדם. בית המשפט המחוזי קבע כי קיימת בתיק תשתית של ראיות לכאורה המצביעה על סיכוי סביר להרשעתם של המשיבים בעבירות המיוחסות להם, אך הורה על עריכת תסקירי מעצר לצורך בחינת מסוכנותם וחלופות מעצר אפשריות. בתסקיר המעצר הנוגע למשיבה 3, זיהה שירות המבחן כי קיים סיכוי להישנות התנהגות פוגענית מצדה ומשלא הוצעה כל חלופת מעצר בעניינה לא המליץ שירות המבחן על שחרורה ממעצר. בהחלטתו מיום 31.5.2016 הורה בית המשפט המחוזי על מעצרם של כל המשיבים עד לתום ההליכים נגדם, אך משנקפו תשעה חודשים מיום מעצרם ומשפטם טרם הסתיים, הגישה המדינה בקשה להארכת המעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים. במסגרת הדיון בבקשה פיצל השופט שהם את הדיון בין המשיבות 2 ו-3 למשיב 1, והורה על קבלת תסקיר משלים בעניינן של המשיבות 2-3 אשר יבחן על ידי בית המשפט המחוזי, בעוד שלגבי המשיב 1 הוארך המעצר בתשעים ימים, כמבוקש (בש"פ 9975/16).

במסגרת התסקיר המשלים שהוגש בעניינה של המשיבה 3 בחן שירות המבחן חלופה שהוצעה על ידה באותו שלב בהוסטל "סלעית", אשר נועד לשיקומן של נשים העוסקות בזנות (להלן: ההוסטל). שירות המבחן ציין כי המשיבה 3 הביעה בפניו ספק אם תוכל להסתדר עם אוכלוסיית ההוסטל וכן הציגה עמדה ולפיה היא אינה זקוקה כלל לטיפול. שירות המבחן הוסיף וציין כי ההוסטל אינו מאפשר פיקוח צמוד והשהות בו וולונטארית. צוות ההוסטל הביע אמנם נכונות לראיין את המשיבה 3, אך נוכח ההערכה כי קיים סיכון להישנות התנהגות פוגענית מצד המשיבה 3 ונוכח מאפייניו של ההוסטל, סבר שירות המבחן כי הוא אינו מתאים לשמש חלופת מעצר עבור המשיבה 3.

ביום 29.1.2017 דחה בית המשפט המחוזי בקשה לעיון חוזר שהגישו המשיבות 2 ו-3 בהתבסס על תסקירי המעצר. בכל הנוגע למשיבה 3 ציין בית המשפט כי לא השתכנע שיש מקום לקיים ראיון בהוסטל שכן המסגרת אינה מתאימה לשמש לה כחלופת מעצר. עוד ציין כי הטעמים והנימוקים שעמדו בבסיס החלטת המעצר בעניינה של המשיבה 3 עומדים בעינם בשים לב לכך ששמיעת פרשת התביעה טרם הסתיימה, לרבות שמיעת עדותן של בנותיה - המתלוננות 2 ו-3. לאחר שעודכן בהחלטת בית המשפט המחוזי ונוכח המלצתו של שירות המבחן שלא לאשר את חלופת המעצר המוצעת על ידי המשיבה 3, האריך השופט א' שהם ביום 22.2.2017 את מעצרן של המשיבות 2 ו-3 בתשעים ימים.

3. תשעים הימים שנקצבו בהחלטתו של השופט א' שהם נקפו ביום 4.4.2017, וביום 6.4.2017 האריך השופט מ' מזוז את מעצרם של המשיבים כולם בתשעים ימים נוספים (בש"פ 2607/17). בכל הנוגע למשיבה 3 ציין השופט מזוז כי עקרונית המדינה אינה מתנגדת לבחינת חלופת מעצר בעניינה. עוד [צוין] כי המשיבה 3 הגישה ערר על ההחלטה מיום 29.1.2017 הדוחה את בקשתה לעיון חוזר. על כן, כך נקבע, יש להמתין להחלטה בערר. השופט מזוז הוסיף וקבע כי קצב התנהלותו של ההליך העיקרי אינו משביע רצון, אם כי בינתיים חלה בעניין זה התקדמות וצוין כי חזקה על בית המשפט המחוזי שיעשה מאמץ לקבוע מועדי דיון נוספים, ככל הנדרש, על מנת להבטיח התקדמות מהירה של ההליכים.

למען שלמות התמונה יצוין כי ביום 10.5.2017, כחודש לאחר החלטת ההארכה הנ"ל, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרה של המשיבה 2 בפיקוח אלקטרוני.

4. הערר שהגישה המשיבה 3 על ההחלטה הדוחה את הבקשה לעיון חוזר בעניינה, נדחה על ידי בית משפט זה (החלטת השופט ח' מלצר מיום 18.4.2017 בבש"פ 1507/17). בהחלטתו ציין בית המשפט כי אין בנמצא טעמים כבדי משקל המצדיקים לסטות מהמלצתו השלילית של שירות המבחן. עוד צוין כי המשיבה 3 עצמה ציינה בפני שירות המבחן כי היא אינה סבורה שתשתלב באוכלוסיית ההוסטל ולגישתה היא אף אינה זקוקה לטיפול. בנסיבות אלו, כך נקבע "לא די ברצונה של העוררת [המשיבה 3] ליהנות מתנאים נוחים יותר, בלא הצגת כל תכלית שיקומית. ההוסטל איננו מהווה חלופה ראויה עבור העוררת, ולא די בחלופה זו כדי לאיין, או למצער לצמצם את רמת המסוכנות הנשקפת ממנה". בית המשפט הוסיף וקבע כי בהינתן העובדה שההוסטל מעודד יציאה לעבודה וקיום שגרת חיים כחלק מהליך שיקומי על בסיס וולונטרי, הרי שבלא נכונות לשיתוף פעולה ורצון מצד המשיבה 3 לקבל טיפול אין כל ביטחון שההליך הטיפולי שלו היא זוכה במעצר יימשך. שיקול נוסף שנזקק לחובת המשיבה 3 נעוץ בעובדה כי נוכחותה בהוסטל עלולה לסכן את הנשים הפוקדות אותו ועוד נקבע כי למשיבה 3 מיוחסים ניסיונות לשיבוש הליכי משפט ועל כן, בשים לב לכך שהמתלוננת 3 טרם העידה, אין מקום לשחררה לחלופת מעצר ללא פיקוח צמוד. הערר נדחה, אפוא, אך משהמדינה אינה מתנגדת עקרונית לאפשרות שחרורה של המשיבה 3 לחלופת מעצר, ציין בית המשפט כי יש באפשרותה להגיש בקשה לעיון חוזר בתנאי המעצר ככל שתמצאנה לה חלופות הולמות אחרות.

5. תשעים הימים שנקצבו בהחלטתו של השופט מזוז מיום 6.4.2017 נקפו אף הם ביום 3.7.2017 אך המשפט טרם הסתיים. על כן שבה המדינה ועותרת להארכת מעצרה של המשיבה 3 בתשעים ימים נוספים. המדינה שבה ומציינת כי היא אינה מתנגדת עקרונית לבחינת חלופת מעצר בעניינה של המשיבה 3, אך מכיוון שלא הוצגה חלופה מתאימה היא סבורה כי יש להאריך את מעצרה. בטיעוניה ציינה המדינה עוד כי היא עומדת לעתור לתיקון כתב האישום נוכח העובדה שהמתלוננת 3 לא תוכל להעיד בשל מצבה הנפשי וכן נוכח התיישנות העבירות נושא האישום הראשון הנוגע למתלוננת 1, ככל שהן מתייחסות למשיבה 3.

למען שלמות התמונה יצוין כי מעצרו של המשיב 1 ומעצרה בפיקוח אלקטרוני של המשיבה 2 הוארך בהסכמתם בתשעים ימים (ר' החלטה בעניינה של המשיבה 2 מיום 22.6.2017 ובעניינו של המשיב 1 מיום 25.7.2017).

6. המשיבה 3 מתנגדת לבקשת ההארכה ומציינת כי היא ערירית ואין באפשרותה להציע מפקחים או חלופות מעצר אחרות פרט להוסטל. לגישתה, משהעבירות המיוחסות לה בוצעו בבנותיה, ואין נשקפת ממנה סכנה לציבור בכללותו ניתן להסתפק בעניינה בחלופת מעצר ללא תנאים מגבילים. עוד נטען על ידה כי משהוחלט שהמתלוננת 3 לא תעיד בהליך, אין חשש לשיבוש הליכי משפט מצידה ובהינתן הזמן שחלף מאז החלטתו של השופט מלצר והזמן הרב שעוד יחלוף עד לסיום ההליך העיקרי, יש להורות למצער על קיום ראיון בהוסטל, על מנת שניתן יהיה לבחון את שחרורה לחלופת מעצר שם.

דין

7. שמיעת הראיות בהליך העיקרי החלה ביום 12.12.2016 ומאז התקיימו שבעה דיוני הוכחות והעידו 13 עדי תביעה לרבות המתלוננות 1 ו-2. לעת הזו קבע בית המשפט המחוזי שתי ישיבות נוספות (בחודש אוקטובר ש"ז) לסיום פרשת עמוד 3

התביעה ותחילת פרשת ההגנה. השאלה אשר בה יש למקד את הדיון בבקשת ההארכה הנוכחית היא האם נוכח חלוף הזמן ויתר ההתפתחויות שעליהן עמדה המדינה בטיעוניה, יש בשלב זה לקדם את בחינת החלופה בהוסטל ולהורות על קיום הראיון שם, בשונה מן העמדה שבה נקט בעניין זה בית המשפט בהחלטתו מיום 18.4.2017.

מן הטעמים שאפרט להלן הגעתי לכלל מסקנה כי יש להשיב על כך בשלילה.

קצב התקדמותו של ההליך העיקרי, כפי שכבר צוין בהחלטותיהם של השופט א' שהם ו-מ' מזוז, רחוק מלהשביע רצון. בהחלטה האחרונה המאריכה את מעצרו של המשיבים ציין השופט מזוז כי על בית המשפט המחוזי לעשות מאמץ לקדם את ההליכים במהירות, ואף שבמהלך תקופת ההארכה השנייה התקיימו שלושה דיונים טרם הסתיימה פרשת התביעה ואילו במהלך תקופת ההארכה הנוכחית המבוקשת נקבעו שני דיונים בלבד ואף זאת בתום תקופת ההארכה. בנסיבות אלו, נראה לי כי על בית המשפט המחוזי להוסיף ולעשות מאמץ מיוחד לעיבוי משמעותי של לוח הדיונים בתיק הן במהלך תקופת ההארכה הנוכחית והן לאחר מכן, על מנת להאיץ את שמיעת ההליך ככל הניתן.

8. ואולם, חרף קשיים אלה בקצב ניהול המשפט אני סבורה כי אין מקום להורות על קיום הראיון בהוסטל שלו עותרת המשיבה 3. המשיבה 3 מואשמת בביצוע עבירות מין ואלימות חמורות ומעוררות חלחלה בבתה המתלוננת 2 וכן בהדחה בחקירה. תסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינה של המשיבה 3 הוא שלילי ושירות המבחן סבור כי מן המשיבה 3 נשקפת מסוכנות להישנות התנהגות פוגענית בשל היעדר גבולות פנימיים וקושי לראות את ההשלכות של מעשיה. המדינה אינה מתנגדת אמנם לאפשר את שחרורה של המשיבה 3 לחלופת מעצר אך טוענת, ובצדק, כי בנסיבות העניין נדרשת חלופה הולמת שיהא בה משום מענה למסוכנותה של המשיבה 3 וכן לחשש מפני שיבוש הליכי משפט מצידה. חלופה כזו לא עלה בידי המשיבה 3 להציע עד כה. זאת ועוד - לדברי המשיבה 3 היא אינה מעוניינת בשיקום והיא עצמה סבורה כי אינה מתאימה לאוכלוסיית ההוסטל שהינו, כאמור, מסגרת פתוחה ללא פיקוח הדוק. מדובר, אפוא, בחלופת מעצר שכבר נקבע לגביה כי אינה מתאימה ואינה הולמת את הנדרש לגבי המשיבה 3 וחלוף הזמן הוא כשלעצמו אין בו כדי לשנות ממסקנה זו. על כן לא ראיתי מקום להורות על קיום הראיון המבוקש.

למותר לציין, כפי שכבר צוין בהחלטה בבש"פ 1507/17, כי ככל שיהיה בידי המשיבה 3 לאתר חלופת מעצר אחרת היא תוכל להגיש בקשה לעיון חוזר בתנאי מעצרה לבית המשפט המחוזי, אשר יכריע בה לפי שיקול דעתו.

9. סיכומם של דברים, הבקשה מתקבלת ומעצרה של המשיבה 3 מוארך בתשעים ימים החל מיום 3.7.2017 או עד למתן פסק הדין בתפ"ח 5492-04-16 בבית המשפט המחוזי בבאר-שבע, לפי המוקדם.

ניתנה היום, ד' באב התשע"ז (27.7.2017).

ש ו פ ט ת